

A libanoni hazafiak az ország területi egységéért harcolnak

● Bejrút (TASZSZ)

A libanoni fővárosban és a hegyvidékeken az elmúlt napokban elkezdődött harcokat vívták a nemzeti hazafias erők és a palesztin ellenállási mozgalom összevont alakulatai a jobboldali ellen. Szombatra virradó hajnalban a jobboldali keresztény erők ágyúval és aknavetővel lőtték Bejrút sűrűn lakott nyugati kerületét.

Mint ismeretes — emlékezett a TASZSZ — a nemzeti hazafias erők vezetőségének ülésén határozatot hoztak a Libanoni Népi Felszabadító Hadsereg felállításáról, amely az „arab Libanon hadseregével” együtt venné fel a harcot az arab reakció és a világreakció ért.

által támogatott jobboldali keresztény erőkkel szemben.

Dzsumblatt, a Libanoni Haladó Szocialista Párt vezetője felhívta az arab országokat, hogy adjanak meg minden szükséges segítséget és támogatást a libanoni nemzeti hazafias erőknek.

A libanoni sajtó jelentései szerint a jobboldali keresztény vezetők, a többi között Frangin volt elnök és Chamoun — megtorpedózva a válság rendezésére irányuló minden kísérletet — továbbra is azon vannak, hogy megosszák Libanont és létrehozzák saját szeparatív államukat. A libanoni nemzeti hazafias erők azonban határozott harcot folytatnak az ország területi egységéért.

Bíróság dönt

Ibarruri és Carrillo hazatérési engedélyéről

● Madrid (MTD)

Landelino Lavilla spanyol igazságügy-miniszter a barcelonai La Vanguardia című lapnak adott nyilatkozatában kijelentette, bíróság dönt majd arról, hogy megadják-e a hazatérési vízumot a Spanyol Kommunista Párt vezetőinek. Mint ismeretes, Dolores Ibarruri, a Spanyol KP elnöke és Santiago Carrillo főtitkár nemrég bejelentette, hogy szeptember elején vissza kívánják térni hazájukba.

Santiago Alvarez, a Galíciai Kommunista Párt főtitkára az El País című lapnak közölte, hogy néhány nap múlva összehívják a párt plénumát.

RADIOTELEX

ÜDVÖZLŐ TÁVIRAT

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága táviratban üdvözölte a Ciprusi Dolgozó Népi Haladó Pártja (AKEL) Központi Bizottságát a párt megalakulásának 50. évfordulója alkalmából.

LOSONCZI PÁL TÁVIRATA

Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke táviratban üdvözölte Marien N'Gouabit, a Kongói Népi Köztársaság elnökét az ország függetlenségének 16. évfordulója, a Kongói Népi Köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából.

TÜNTETÉS

LISSZABONBAN A portugál nemzetgyűlés épülete előtt 8-10 ezer főnyi tömeg tüntetett Spínola exelnök és a FIDE (a Salazar-rendszer titkosrendőrsége) ügynökeinek szabadon bocsátása ellen. A tüntetők követelték, hogy „a nép ítélkezzen” Spínola fölött.

AZ NDK TILTAKOZIK AZ ÚJFASISZTÁK PROVOKÁCIÓI ELLEN

A Német Demokratikus Köztársaságban egyetelműen visszautasítják a szocialista német állam határai megerősítésének 15. évfordulója alkalmából, az újfasiszta és más reakciós körök által az NSZK-ban és Nyugat-Berlinben felszított hecckampányt, a sorozatos provokációs kísérleteket.

KISSINGER A TENGERJÖGRŐL

„Vannak olyan korlátok, amelyeken túl az Egyesült Államok semmiképpen sem hajlandó lépni” — hangoztatta Henry Kissinger amerikai külügyminiszter az ENSZ tengerügyi konferenciájával kapcsolatban. Leszögezte, hogy az „Egyesült Államok nem egyezik bele abba sem, hogy a 200 mérföldes gazdasági övezetre is terjeszék ki a területi vizek használatát szabályozó rendelkezést.

A BT KEDDEN TÁRGYALJA

A Biztonsági Tanács kedde halasztotta az Egei-tenger ásványkínésével kapcsolatos görög-török vita folytatását. A pénteki tanácskozáson felszólaló Ihsan Sabri Çağlayaklı török külügyminiszter beszédében — bár Athént vádolta a feszültség szításával — mégis készségét fejezte ki, hogy kétoldalú tárgyalások útján rendezzék a kérdést.

Találkozó Colombóban

● Kommentárunk.

Megkülönböztetett figyelemmel tekint a világ Sri Lanka fővárosa, Colombo felé: holnap, augusztus 16-án kezd meg munkáját az el nem kötelezett országok ötödik csúcstalálkozója. Az érdeklődés indokolt, hiszen az el nem kötelezettségek mozgalma, amelyben részt vesz a fejlődő országok többsége, ma a világpolitika egyik legfontosabb tényezője.

A mozgalom lendületes fejlődésére jellemző, hogy az 1961-ben megtartott belgrádi „alapító” értekezleten húszonnyolc, a colombói csúcstalálkozón már több mint nyolcvan állam képviselteti magát. Nagy jelentőségű ENSZ-határozatok, nemzetközi kezdeményezések és állásfoglalások sokasága bizonyítja, hogy ezek az országok jó hatással szólnak bele a nemzetközi események és folyamatok alakításába, érdekeik és törekvéseik nem hagyható figyelmen kívül.

A számszerű gyarapodással, a függetlenné vált fiatal államok csatlakozásával egyidejűleg erősödött és elmélyült az el nem kötelezettség antiimperialista, gyarmatosítással szembeni tartalma. Már a belgrádi értekezlet is egyetelműen nyilvánította: a tartós béke csak abban az esetben örízhető meg, ha minden formájában maradóképpen felszámolják az imperializmust, a kolonializmust és a neokolonializmust. Az összes konfliktusforrások megszüntetése azonban — figyelmeztetett a határozat — nemcsak a kolonializmus minden formájának a felszámolását tételezi fel, hanem azt is, hogy az egész világon elfogadják és megvalósítják a békés egymás mellett élés politikáját. Mindebből kiindulva, hogy az el nem kötelezett országok kezdettől fogva antiimperialista módon helyezkedtek szembe a hidegháborúval, és zárkóztak el az imperialista katonai tömbökhöz való csatlakozástól. Ez nem is lehetett másként, hiszen a hidegháború és az agresszív katonai tömbök létrehozása éppúgy az imperialista hatalmak bűne volt, mint a gyarmati múlt örökségei felszámolásának akadályozása, késleltetése.

Az el nem kötelezettségek mozgalmába tömörült fejlődő országok többsége hamar felismerte, hogy érdekeik nem ellentétesek, hanem messzemenően azonosak a szocialista országok érdekeivel. A szocialista világrend szer és a nemzetközi munkásmozgalom ugyancsak természetes szövetségeseinek tekint az el nem kötelezett országokat abban az átfogó küzdelemben, amely egyfelől a nemzetközi feszültség maradványainak felszámolásáért, másfelől a társadalmi haladásért, az elmaradottságban élő népek felemelkedéséért folyik. Immár történelmi tény, hogy a harmadik világ országai nem vívhatták volna ki, és nem szilárdíthatták

listák és a pekingi vezetők körök egybeeső és átlátszó célja az el nem kötelezett országok egységének megbeállítása, a mozgalom szembeállítását a Szovjetunióval és a szocialista országokkal.

Részükről nagy nyomás nehezedik a colombói értekezletre. Ennek ellenére bizvást remélhetjük, hogy a másfél évtizedes múltat visszatekinthető mozgalom kiállja az újabb erőpróbát, megerősíti antiimperialista irányvonalát, s állást foglal a nemzetközi béke és biztonság kiterjesztése mellett. Miután Jugoszlávia és Kuba után a Vietnami Szocialista Köztársaság és a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság is felvették az el nem kötelezett országok közé, jogos a feltételezés, hogy jelenlétük és tevékenységük kedvezően hat majd az egész mozgalomra.

Böcz Sándor

Losonczi Pál, az Elnöki Tanács elnöke és Lázár György, a Minisztertanács elnöke táviratban üdvözölte az el nem kötelezett országok állam- és kormányfőinek V. csúcserkeztét, és eredményes munkát kívánt a colombói tanácskozás résztvevőinek.

BÁTYAI JENŐ:

Lapok a szegedi tudomány-és technikatörténetből

154.

Nem lenne teljes a város műszaki és természettudományos múltjáról alkotott kép, ha nem adnánk összefoglaló képet Szeged műszaki és természettudományos értelmiségének társadalmi-tudományos fórumáról, a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége (rövidítve: MTESZ) helyi szervezete több mint negyedszázados múltjáról.

Az ország nagyobbik felén még dült a második világháború, amikor 1944. november 20-án Szegeden az értelmiség legjobbjai szakszervezetet hoztak létre. A Mérnökök, Vegyészek és Műnök Szakszervezete a mai Dózsa György u. 9. sz. alatti Szegedi Orvosegyetel klubhelyiségében alakult meg. Elnöke Berény Árpád, titkára dr. Benedek László volt. Hivatalos helyiségét a Vegyikísérleti és Paprikakísérleti Állomás épületében helyezték el, a mai Bartók Béla tér 9. sz. alatt. A megyei jellegű szervezet megalakításában id. Komócsin Mihály szakszervezeti titkár és Bohó András vegyész mérnök működött közre. A felszabadult város gazdasági életében a szervezet igen jelentősen közreműködött.

Ez a speciális szegedi kezdeményezés később a Magyar Mérnökök és Technikusok Szabad Szakszervezetében teljesedett ki. Az egyre élénkebb szakmai igény e szakszervezetek addigi munkáját elismerően hozta létre Budapest 1948-ban az MTESZ-t. A szegedi egyetemi értelmiség is korán megalakította szakmai szervezetét. A matematikusok 1947-ben, a kémikusok 1948-ban és a fizikusok 1949-ben hozták létre egyesületi csoportjaikat. A már meglévő egyesületek 1949. augusztus 13-15 között kétnapos vándorgyűlést tartottak Szegeden, és ezzel a rendezvényvel vehetjük kezdetét az itteni MTESZ-szervezetnek, amely hamarosan létre-

hívta az építőipari (1950), az erdészeti (1950), a faipari (1951) egyesület csoportjait. Szintén 1951-ben hoztak létre szakmai egyesületi csoportot a közlekedési és a textilipari szakemberek. A következő évben jött létre az élelmiszeripari szakemberek csoportja, majd az agrárértelmiség szervezete, az elektrotechnikai egyesületi csoport és a hidrológusok társaságának helyi csoportja. A bőripari szakemberek és a meteorológusok 1955-ben hoztak létre maguk számára szakmai fórumot. A gépipari tudományos egyesület 1958-ban, a geodéziai és kartográfiai egyesület 1959-ben alkotta meg helyi szervezetét. A hatvanas évektől kezdődően alakultak meg az elnökség állandó bizottságai: az ipargazdasági, a műszaki propaganda, a sajtó, az oktatási, majd később az anyagmozgatási és csomagolótechnikai, továbbá a külügyi. A szilikátipari egyesületi csoport 1962-ben, az energiazagadalkodási egyesület csoportja 1963-ban, a nyomdaipari műszaki egyesületi csoport 1965-ben, a mérés-technikai és automatizálási egyesület csoportja 1966-ban, a földtani társulat szakosztálya szintén 1966-ban alakult. Az MTESZ szegedi szervezete 1968-tól kezdődően működik megyei hatókörrel, hogy a megye más városában élő műszakikat is bevonja a műszaki-tudományos életbe, a társadalmi munkán alapuló tevékenységbe. A számítógéptudományi társaság szegedi csoportja 1970-ben, még ugyanabban az évben az iparjogvédelmi egyesület helyi szervezete is megalakult. A szervezési és vezetési társaság helyi csoportja 1971-ben jött létre. Önálló városi intéző bizottságok működnek Szentesen, 1963 óta, Makón 1971. október óta és Hódmezővásárhelyen 1974 óta. Az elnökség hatodik állandó bizottsága, a környezetvédelmi, 1973 februárjában alakult.

A Koreai NDK nemzeti ünnepe

Nemrégiben a tekintélyes társaság. A Dél washingtoni londoni Times Ázsiáról szóló egyik cikkében felbukkant ez a mondat: „Miként lett KNDK életét, és 1950 júniusában az amerikai imperializmusa kirombantotta a koreai háborút. Korea népe akkor, akárcsak a felszabadulás után, maga mellett tudhatta a szocialista közösséget: a támogatás, a segítség gazdagon áramlott a Szovjetunióból és a többi szocialista országból az életét, szocialista rendjét védelmező és végül győzelmeskedő KNDK felé.

Nem csak a londoni hírlapírók gondolkodnak el páratlan fejlődés láttán, amely harmincegy esztendő alatt a kizsákmányolt, meggyötört japán gyarmatból a független ipari nemzetek közé emelte a népi Koreát.

Ma, Korea nemzeti ünnepe éppen az ünnep jegyében lehet és kell felelni a kérdésre. 1945. augusztus 15-én szabadította fel a szovjet hadsereg — amelynek oldalán ott küzdöttek a koreai kommunista partizánok is — a japán gyarmatosítók uralma alól Korea népét. Harmincöt éves gyarmati múlt után kezdődött végre újra a független állami lét Korea real népe hazája. A KNDK népe számára — legalábbis az ország északi felén, mert a félsziget déli részén amerikai támogatással bábrezim lépett színre. Északon népi bizottságokat választottak a materi iga alól felszabadulás hazafiak, megkezdődött a demokratikus társadalmi átalakulás, megszületett a Koreal Népi Demokratikus Köz-

A Koreai félszigeten ma még ketté tépett ország a koreai népi hazája. A KNDK azért küzd, hogy az ország békésen, külső beavatkozás nélkül, demokratikus úton újraegyesüljön. Korea nemzeti ünnepén, a japán gyarmatosítás elleni küzdelem élvonalában élő százmilliók.

A KGST-tagországok szakértőinek csoportja Mexikóba utazott

● Moszkva (TASZSZ)

A KGST-tagországok szakértőinek csoportja utazott együttműködési megállapodás értelmében. E megállapodás egyébként augusztus 22-én lép életbe.

A KGST-tagországok szakértőinek mexikói tartózkodása idején sor kerül majd a kapcsolatok felvételére Mexikó illetékes állami szerveivel.

Szeged és a megye műszaki, agrár- és természettudományos értelmiségének összefogásával az MTESZ helyi szervezete kezdettől fogva azon munkálkodik, hogy a szakemberek társadalmi munkán alapuló tevékenységével hatékonyan kapcsolódják be a párt politikai kérdéseinek az e területekre eső ismeretelésébe. A szervezet és az egyesületi csoportok munkásságának lényeges vonása, hogy az elmúlt több mint negyedszázad alatt folyamatos mutatókat mutat a műszaki-tudományos haladás, mind a szocialista társadalom építésének érdekében.

A népgazdaság szocialista tervezésének fejlesztését az MTESZ mindig egyik legfontosabb feladatának tekintette. Ma a szabályozó rendszer finomítása, az üzem- és munkaszervezés továbbfejlesztése, a távlati terv előkészítésében való közreműködés — ezek a főfeladatok, amelyek felé az egyesületi csoportok figyelme fordul.

A negyedszázados évfordulóra, 1974-re készült el az MTESZ új székháza, a Technika Háza Szegeden, amely mind külsőségeiben, mind belső megoldásában méltó helyet ad a szervezet munkájának. Az épület birtokbavételekor dr. Csanádi György miniszter, akadémikus, az MTESZ akkori elnöke köszöntötte a jubileusi szervezetet, amely a budapesti megalakulás utáni évben, elsőként jött létre vidéken.

Az MTESZ helyi szervezete 24 tagszerveleti csoportban, mintegy ötezer taglétszámmal a megye műszaki és természettudományos értelmiség soraiban úgy tömöríti, hogy soraikban helyet kapnak az iparjogászok, a szervezési és vezetési szakemberek és az agrárértelmiségiek. Az egyesületi csoportok munkássága, az ott dolgozó műszakiai társadalmi munkája szinte mindenre kiterjed, ami csak mérnökeink, technikusaink, gazdasági és agrárszakembereink, tudományos kutatóink feladatait bármilyen vonatkozásban érinti, a számítástechnikától egészen a technikatörténetig. Az elmúlt több mint negyedszázad alatt számtalan társadalmi munkás vette ki részét az MTESZ tevékenységéből odaadó lelkesedéssel és magas szintű szakmai tudattal. (Folytatjuk.)